

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Daniel Král
Téma práce:	Právní úprava manželství a dnešní společnost Je stávající úprava manželství schopná obstát?
Rozsah práce:	
Datum odevzdání práce:	

1. Aktuálnost (novost) tématu

Tento text se zabývá problematikou manželství a rodinného práva, a to zejména ve světle rozmanitosti názorů a potřeb společnosti. Téma je navýsost aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Autor si vybral mezioborový přístup k tématu, přičemž propojuje teoretické koncepty s konkrétními příklady z politického dění. Neklade za cíl pouze shrnout existující poznatky, ale rovněž přispět k hlubšímu porozumění problematice a nabídnout nové perspektivy. Tři klíčové otázky, které se v textu vyznačují, jsou:

Jak definovat pojem rodina v právním řádu?

Právní řád často definuje rodinu a manželství, ale tyto definice se mohou lišit a mohou být zastaralé. Jaký je správný způsob definování rodiny, který by bral v úvahu různé názory a potřeby společnosti?

Jaký je účel a potřeba regulace manželství a rodinného práva?

Proč státní moc zasahuje do soukromého a intimního prostoru manželských párů? Jaký je cíl této regulace a jak lze zajistit, aby vyhovovala potřebám a očekáváním společnosti?

Jak lze regulovat manželství a rodinné právo tak, aby lépe vyhovovalo potřebám společnosti?

Jaké jsou možné směry a přístupy k reformě manželství a rodinného práva? Jak lze tuto oblast práva přizpůsobit moderním společenským vývojem a různorodým potřebám občanů?

Tyto otázky naznačují komplexnost a aktuálnost tématu manželství a rodinného práva v právním řádu a výzvu najít vhodnou regulaci pro tuto oblast. Autor v práci použil komparativní metody, abstrakci, analýzu a syntézu k prozkoumání těchto otázek a nalezení odpovědí. Použité metody jsou dobře zvoleny a umožňují systematickou analýzu a interpretaci dostupných dat. Práce je důkladná a prokazuje schopnost samostatně přemýšlet a formulovat vlastní argumenty. Mimo to pracuje s širokým spektrem odborné literatury.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je důkladně strukturovaná a zpracována na nadprůměrně vysoké úrovni, jak formálně, tak logicky. Nejenže se vyznačuje srozumitelným a příjemně čtivým jazykem, ale také je esteticky přitažlivě napsaná, což přispívá k celkovému dojmu vysoce kvalitní práce. Po formální stránce je práce bezvadná.

4. Vyjádření k práci

Tento text se zabývá vývojem rodiny jako sociální instituce a změnami v právním zacházení s manželstvím a jinými formami rodinných uskupení. Autor zdůrazňuje, že rodina prochází

změnami a stále více se vzdaluje tradičnímu modelu nukleární rodiny směrem k modernějším, fluidnějším a otevřenějším alternativám.

Manželství, jako právní instituce, zaostává v adaptaci na tyto společenské změny. Právní úprava manželství často nedokáže dostatečně reagovat na aktuální potřeby a realitu společnosti. Autor tvrdí, že některé funkce manželství již nejsou aktuální a měly by být rozšířeny na jiné formy rodinných uskupení. Toto zaostávání práva může vést k prohlubování problémů, jako jsou nízká porodnost, vysoká rozvodovost a nízká sňatečnost.

Autor navrhuje, že právní úprava rodiny by měla být více otevřená a flexibilní, aby mohla lépe reflektovat současné společenské reality. V této souvislosti představuje různé koncepce, včetně deregulace, deinstitucionalizace a úpravy kohabitace, jako potenciální zdroje inspirace pro právní reformy. Tím by se mohlo dosáhnout přehlednější a jasnější právní úpravy, která by zabezpečila práva i slabších stran a pomohla reagovat na společenské změny.

Celkově text zdůrazňuje potřebu modernizace právní úpravy rodiny, aby byla relevantní pro současnou společnost, a nabízí různé přístupy k tomuto cíli, jako je úprava kohabitace prostřednictvím analogické aplikace ustanovení o manželství nebo prostřednictvím zvláštních norem. Autor argumentuje, že takový přístup by mohl zlepšit právní jistotu a ochranu v oblasti rodiny, což by mohlo vést ke zlepšení společenské situace v této oblasti.

Otázky:

Jaký je aktuální vývoj v sociálním vnímání rodiny jako sociální instituce, a jaké jsou důkazy pro posun od tradičního konceptu rodiny k modernějším a fluidnějším formám rodinných uskupení?

Jaké jsou klíčové aspekty, které ukazují, že instituce manželství zaostává ve svém vývoji a nepřizpůsobuje se aktuálním společenským změnám? Jaké důsledky to může mít na porodnost, rozvodovost a sňatečnost?

Jaký je potenciální přínos a efektivita různých koncepcí a právních nástrojů, které by mohly být použity k reakci na změny v rodinné struktuře a zabezpečení právní jistoty a ochrany slabší strany v rodinných vztazích? Jak by takové změny mohly ovlivnit soukromý život jednotlivců a celkově rodinné právo jako odvětví práva?

Práci hodnotím jako výbornou.

Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Ano
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Téma je zpracováno samostatně.
Logická stavba práce	Vynikající
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Elegantní práce se zdroji, sebevědomá práce s cizojazyčnými texty.

Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Na vysoké úrovni.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Bez připomínek.
Jazyková a stylistická úroveň	Bez připomínek.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Otázky k ústní obhajobě uvádím výše.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně.

V Praze dne 12. 9. 2023

Petr Agha